

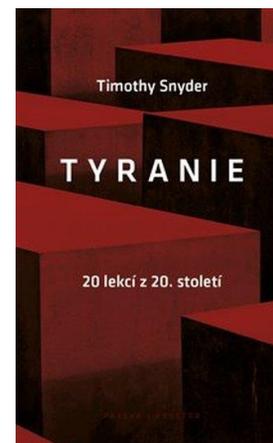
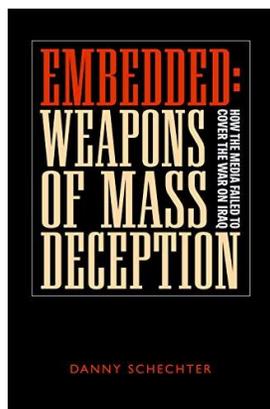
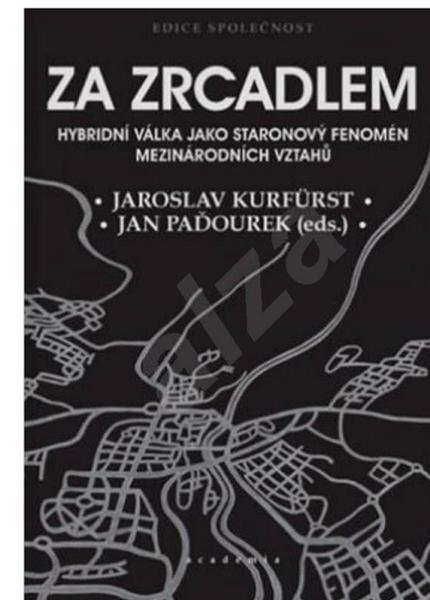
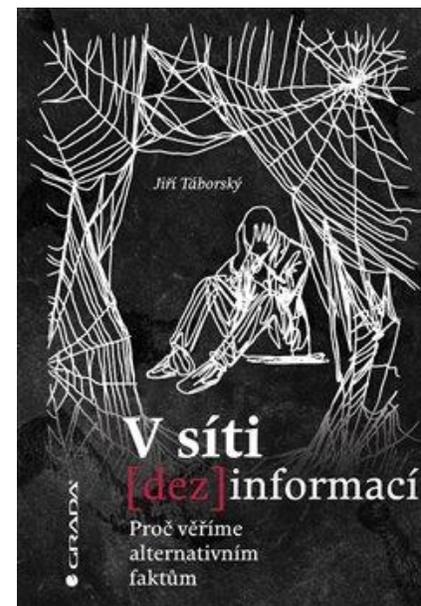
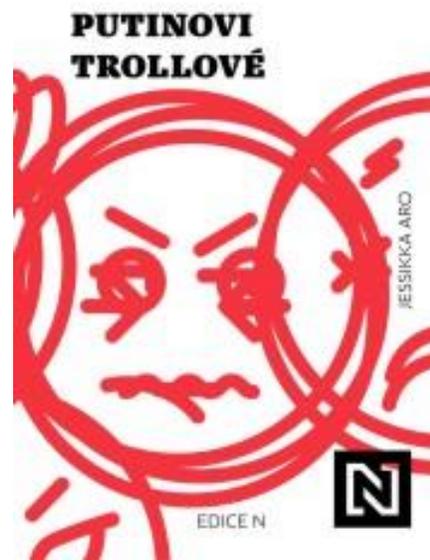
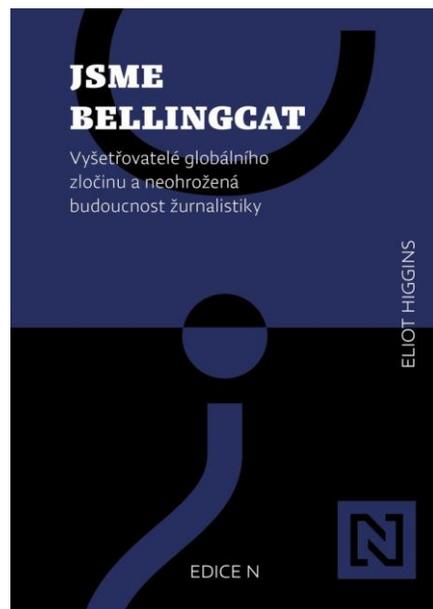
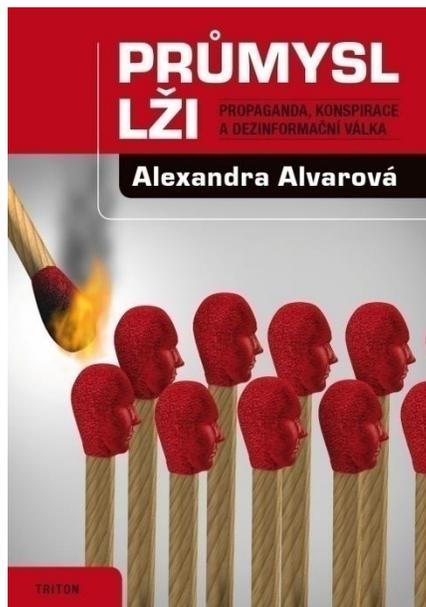
Mgr. et Mgr. Ondřej Filipec, Ph.D.

Výzkum dezinformací a propagandy

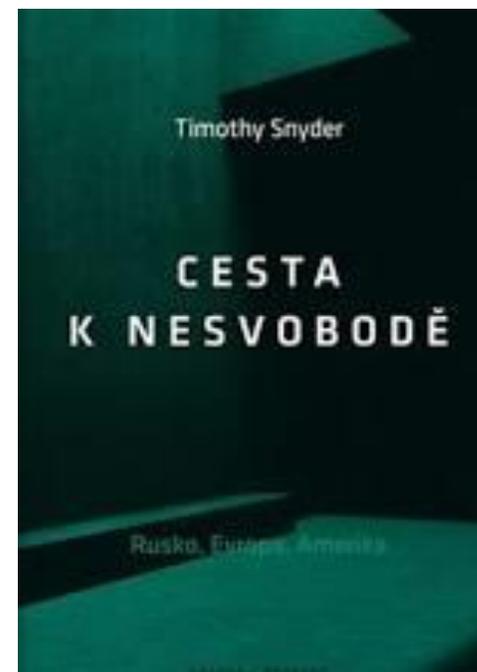
*Aneb když všechno do
sebe krásně zapadá...*

Doporučená literatura

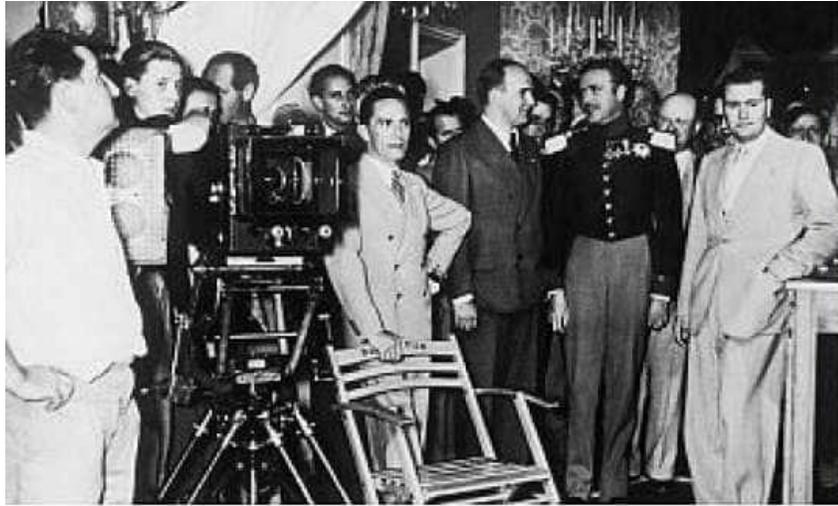
... a další literatura

Původ slova a definice

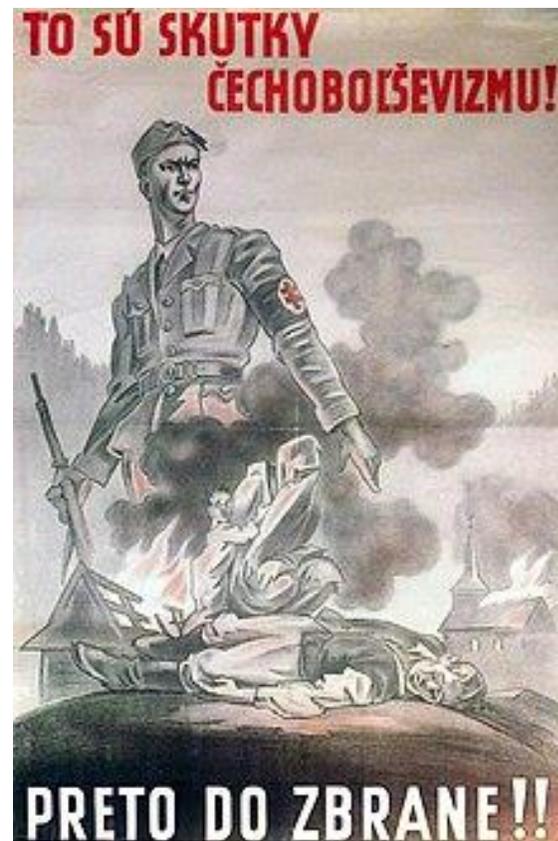
- Dezinformace: systematické a úmyslné klamání
- Misinformace: neúmyslně nesprávná informace (omyl)
- Malinformace: škodlivá informace
- „Fake news“: souhrnné označení pro vymyšlené nebo (z části) falešné zprávy
- Propaganda: cílené šíření informací a myšlenek
 - Bílá – identifikovaný oficiální zdroj, jemné techniky (podobné dnešnímu PR), spíše jednostranná prezentace
 - Šedá – zpravidla neznámý zdroj, cílené a záměrně šířené informace, často nepřesné nebo nepravdivé, špatná ověřitelnost informací
 - Černá – zdroj může být neznámý nebo se vydávat za zdroj jiný – přátelský zdroj, šíří tvrdé manipulace, dezinformace a lži

Různé druhy propagandy

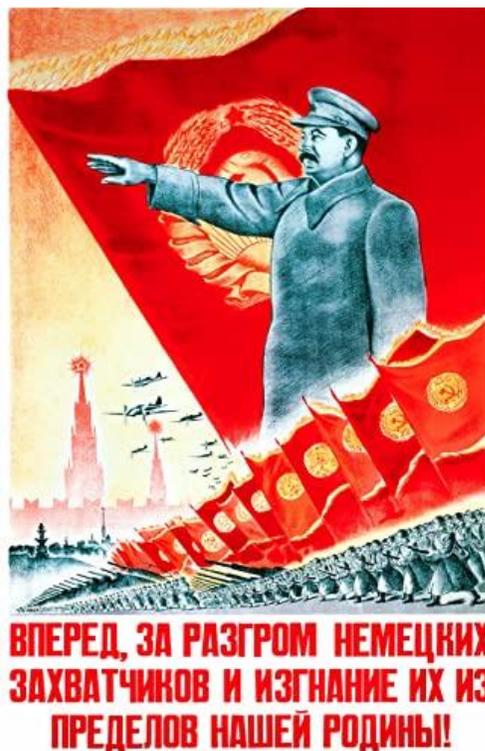

„Stokrát opakovaná lež se stává pravdou“ (Joseph Goebbels)

Různé formy propagandy

Různé druhy propagandy

www.virtualsheetmusic.com

Praise The Lord And Pass The Ammunition

Words & Music by Frank Loesser

Martial
182

G D7/A G/B D7/A G D7

Down went the gun - ner, a bul - let was his fate;

G D7/B G/B D7/A G D7# G G7/B

down went the gun - ner, and then the gun - ner's mate. Up jumped the sky pi - lot.

© Copyright 1962 Famous Music Corporation, USA.
All Rights Reserved. International Copyright Secured.

Různé formy propagandy

Různé formy propagandy

Různé formy propagandy

Matina Jovanovic
8. března v 11:26 · 🌐

A satellite-style map of Ukraine and surrounding regions (Russia, Moldova, Romania). Numerous red biohazard symbols are overlaid on the map, primarily concentrated in the eastern and southern parts of Ukraine, including areas around Kyiv, Kharkiv, Dnipro, and Mykolaiv. The symbols are placed over various cities and regions, suggesting a narrative of biological threats or chemical warfare.

Zarko Zdravkovic
6. března v 16:55 · 🌐

Синовац, опасна работа...ово је из петиције ЕПИДЕМИОЛОШКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ УКРАЈНЕ...
...У Харкову, где се налази једна од референтних лабораторија

YouTube SK Bayraktar song

A YouTube video player showing a military convoy on a snowy road. The video is titled "Bayraktar song" and is from the "Russian Ministry of Defense" channel. The video player interface includes a progress bar at 0:09 / 2:24 and a subtitle that reads "The occupiers came to us to Ukraine".

BAYRAKTAR (song)
118 895 zhlédnutí... 2,8 TIS. **NELÍBÍ SE** SDÍLET STÁHNOUT KLIP ULOŽIT ...

Deepfake videa

- <https://www.france24.com/en/tv-shows/truth-or-fake/20220317-deepfake-video-of-zelensky-telling-ukrainians-to-surrender-debunked>
- <https://www.youtube.com/watch?v=FzMnDwpKJrl>

Typy trollů

- Podle role
 - Whateboutdisté
 - Přesměrovávají diskuzi na téma, které je v souladu se zájmy Ruska a kritické k současnému směřování země
 - Typicky: A co invaze USA do Iráku? A co Kosovo? Soroš...
 - Honeytrapy
 - Trolové zaměřené na muže
 - Sestry
 - „Kamarádky“ na webech pro ženy
 - Hodný, Zlý a Ošklivý
 - Oficiální profily politiků a novinářů (významných lidí)
 - Cílem je změnit tok diskuze pomocí jasně rozdělených rolí
 - Jeden je hodný, ale nabíhá si na smeč, zlý ho „rozbije“. Ošklivý přidává radikálnost
- Podle úrovně zkušeností
 - Pěšák (trol, který se teprve učí)
 - Analytik (aktivně sbírá data a interpretuje je v prospěch Ruska). Působí často protichůdně.
 - Bijec (velice agresivní trol, vyhrožuje)

Agent

Honey trapka

Angelina Reagan Turner

Love your Madness

Angelina Reagan Turner

Přidat do přátel

Timeline Informace Přátelé Fotky Další

Začněte uživatele Angelina sledovat a dostávejte její veřejné příspěvky do svého kanálu vybraných p

Sledující (10 919)

Přátelé - 4 999

Sandy Vincent Marc Trepanier Allan Johnson

Bill Lowder Charlie N Allman Kim Daskam

Michael Magruder Ryan West Kevin Owens

Zjistěte, co máte s přáteli Angeliny společného. Zobrazit

Příklad z webu pro maminky

- Sestra: „Známa dělá na vládě a ta říkala, že jich sem chtějí tajně dovézt několik tisíc. Prý to slíbili v Evropské unii. Holky, to se v normálních médiích nedozvíte. A kdo chtěl recept na přesnídávku z brokolice?“
- Sestra: „Já bych je střílela. Nevím jak vy, ale já se Putinovi nedivím, že s tím zdivočelým šmejdem chce zatočit“.
- Sestra: „Ahoj holky, spíte s dítětem celou noc při lampičce nebo v úplný tmě? Ptám se, protože jsem právě četla, že spánek při rozsvíceném světle způsobuje rakovinu. Je to pravda?“
- Odpověď: „No, to dost záleží na použitém zdroji světla. Je-li jím plutoniová tyč, pak je uvedené tvrzení pravdivé“.

Když si ruský trol působící v Polsku zapomene vypnout geolokaci...

Jack Strong
@JackStr95787709

POLAND FIRST

Петерсбург - **Petersburg, Rosja**

Dołączył listopad 2017

Tweetnij do

456 zdjęć lub filmów

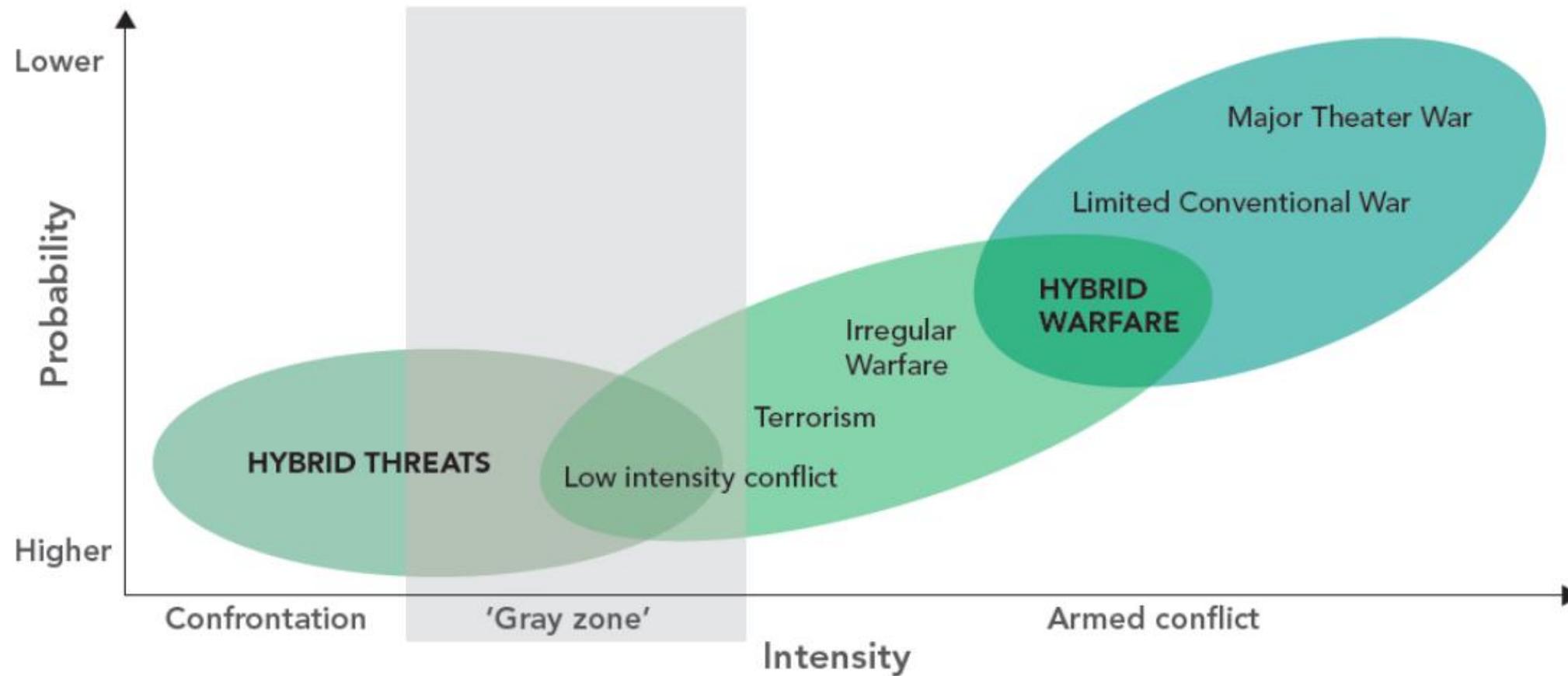
Tweety 4 823 Obserwowani 641 Obserwujący 238 Polubienia 4 762

Tweety **Tweety i odpowiedzi** Multimedia

Jack Strong podał/a dalej

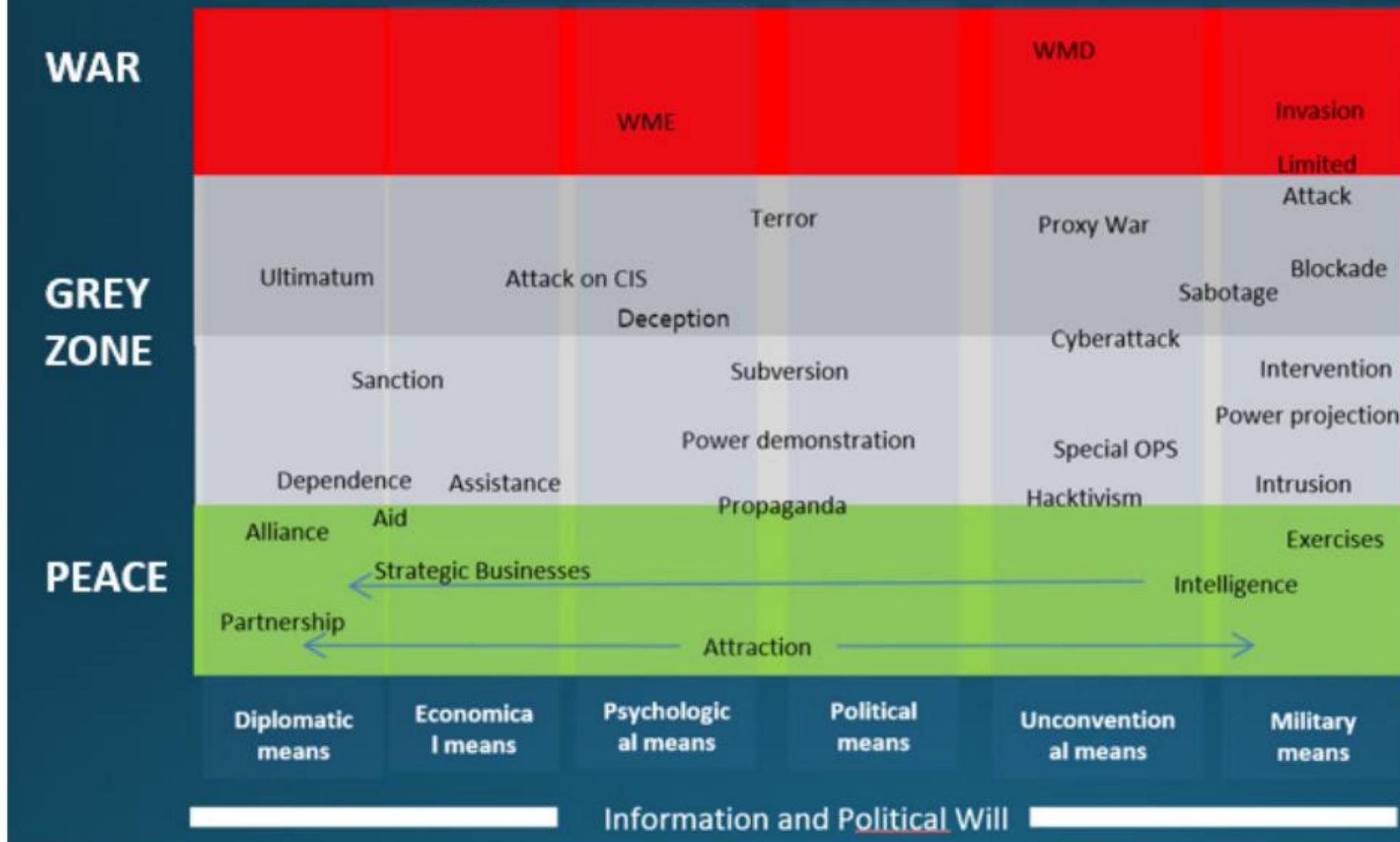
Aneczka ¹⁰⁰ @anezca07 · 16 godz.
[TYLKO U NAS] Prof. K. Pawłowicz: Teraz wychodzi na jaw, jak ogromnym fałszem obciążone były relacje polsko-izraelskie

Lobby Izraelskie

Zdroj: MONAGHAN, Sean. Countering Hybrid Warfare. So What for the Future Joint Force? *Features*, 2019, vol. 8, no. 2, pp. 82–89.

The Strategic Map

Případ Tuchačevskij

- Michail Nikolajevič Tuchačevskij
- Maršál Sovětského svazu a velitel Leningradského vojenského okruhu
- Zodpovědnost za modernizaci a motorizaci Rudé armády
- Popraven Stalinem 12. 6. 1937
 - Cílená dezinformace připravená Reinhardem Heydrichem
 - Pozván na schůzku do Berlína
 - Falešný dokument o spolupráci s Abwehrem
- Následkem je zpomalení modernizace a pozdější velmi vysoké ztráty

Nástroje soudobé Ruské hybridní války

- Počátky v 20. století:
 - „Agit Prop“ – opatření směřující k ovlivňování a mobilizaci cílových skupin
 - *Maskirovka* – soustava opatření směřujících ke klamání, zatajování nebo maskování skutečnosti
 - *Spetznaz* – síly zvláštního určení, které pomáhají plnit taktické cíle a implementovat maskirovku
 - Tajní operativci – rozmanitá skupina kontaktů a komunikačních kanálů, od „spících agentů“, přes diplomaty, až po užitečné idioty
 - Radio-elektronický boj – zejména hackeři, ale i mobilní sítě a sabotáže

Na české weby útočí proruští hackeři

ČTK

42 českých a slovenských webů, které šíří ruské lži

DOMOV

SEZNAM RUSKÉ PROPAGANDY

Rusové financovali z Václaváku pučisty v Černé Hoře. Přes firmu bez majetku poslali desítky milionů

Ilustra

20. 4.

K út

JAKUB ZELENKA

Odebírat e-mailem

LUKÁŠ PRCHAL

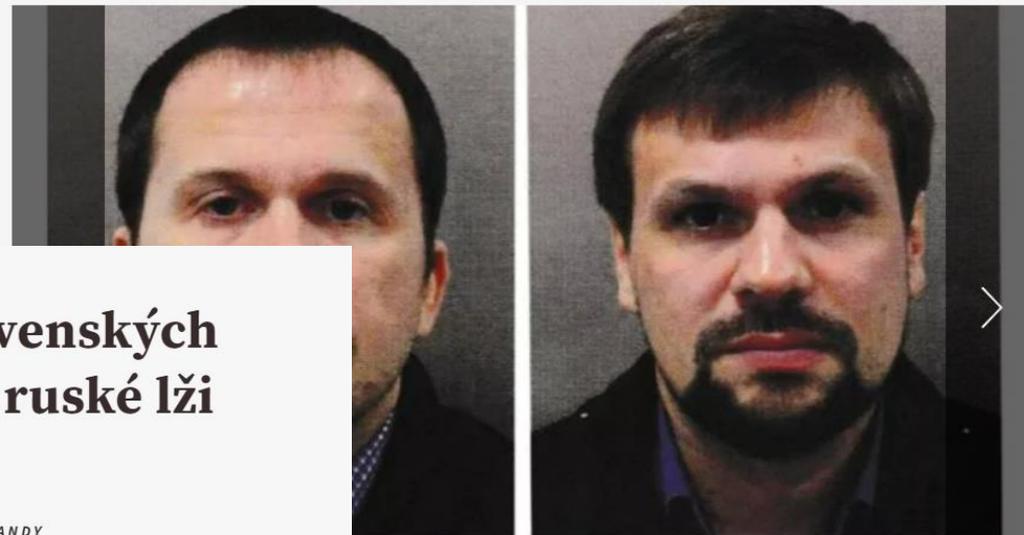

Odebírat e-mailem

E15.cz > Domácí > Do výbuchu ve Vrběticích byli zapojeni ruští agenti, 18 jich bude vyhoštěno

Do výbuchu ve Vrběticích byli zapojeni ruští agenti, 18 jich bude vyhoštěno

ov

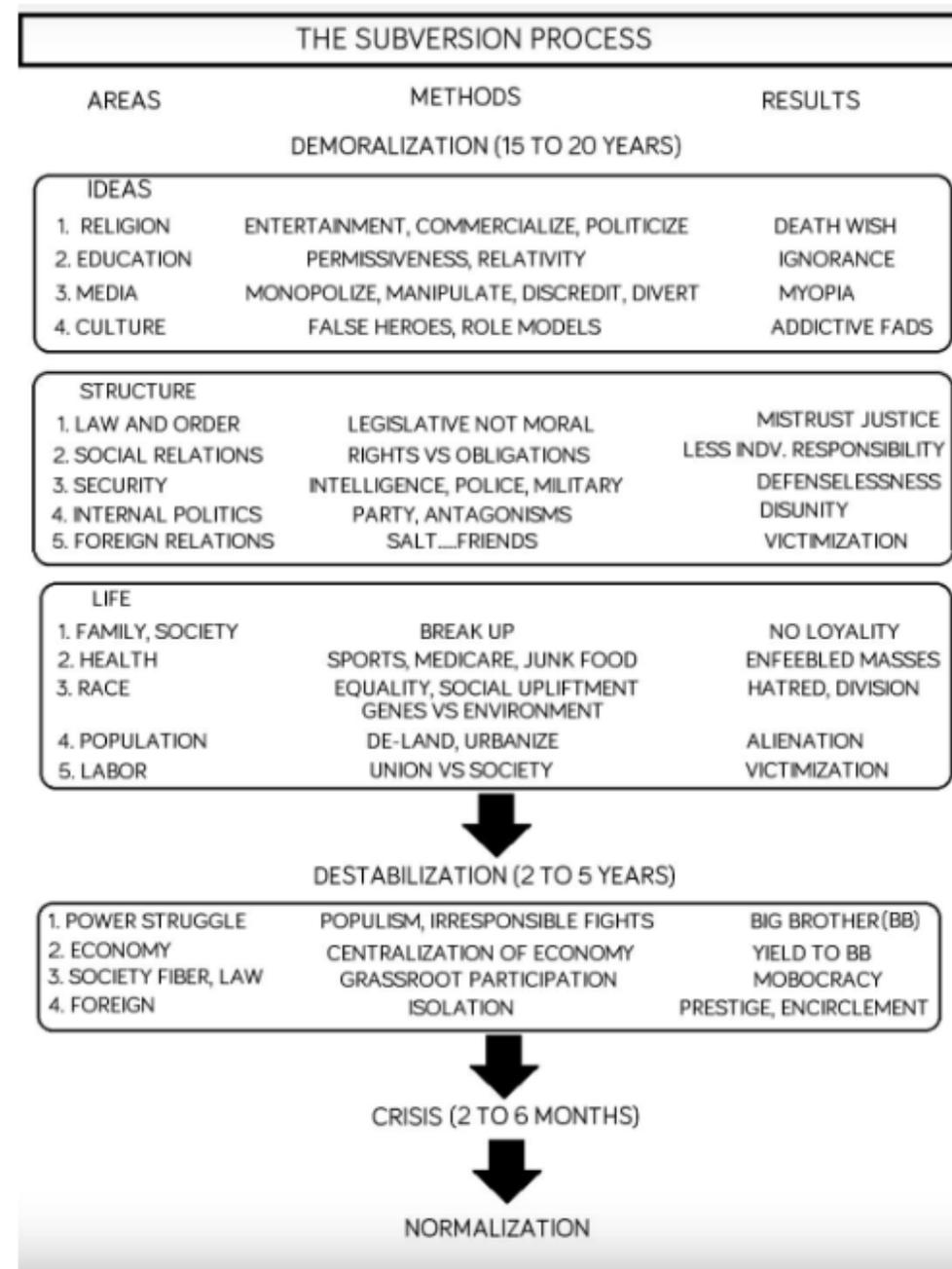
Ruslan Boshirov

1/5

Případ: ideologická subverze (Yuri Bezmenov)

- 4 fáze:
 - Demoralizace – vzděláváním dosáhnout ideologické indoktrinace
 - Destabilizace – destabilizace ekonomiky, zahraničních vztahů a obranného systému
 - Krize – násilná změna moci, politických struktur, ekonomiky
 - Normalizace – stabilizace zvenčí, období stability (než se zopakuje další cyklus)

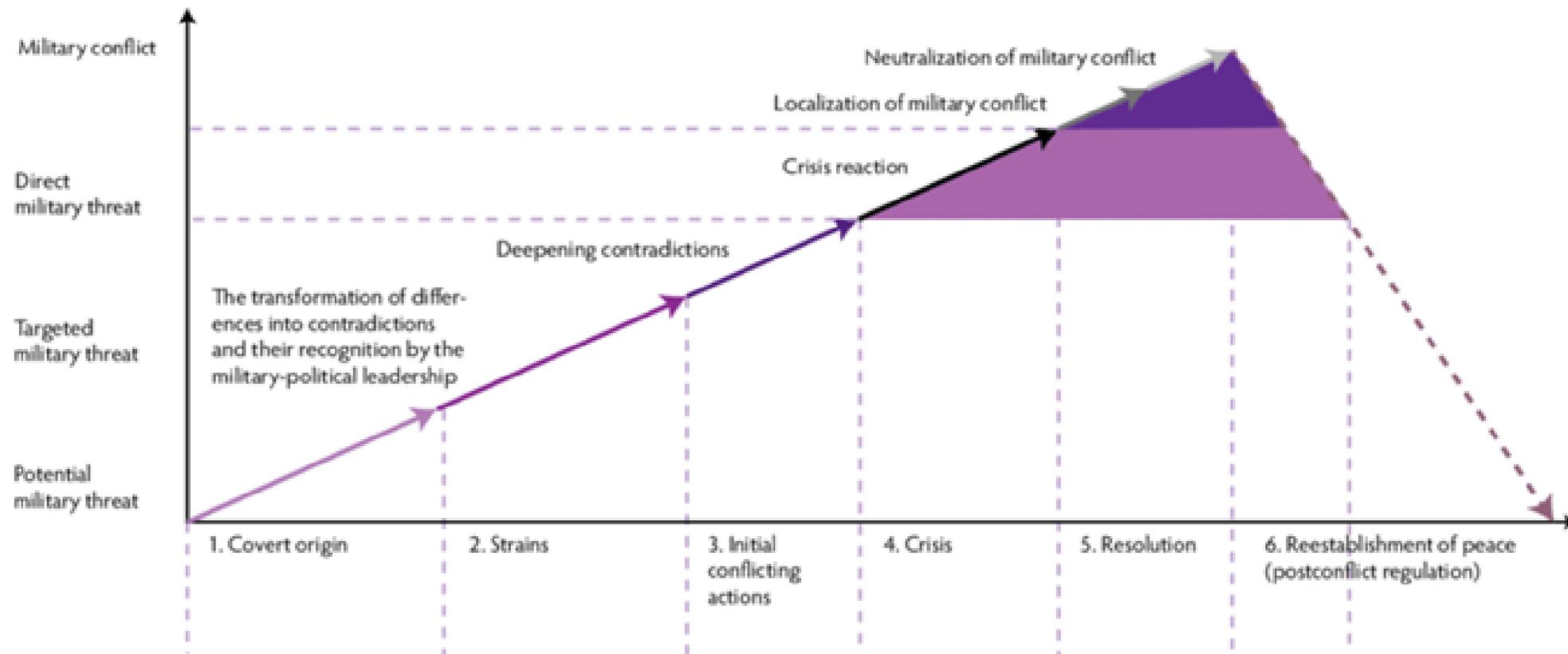

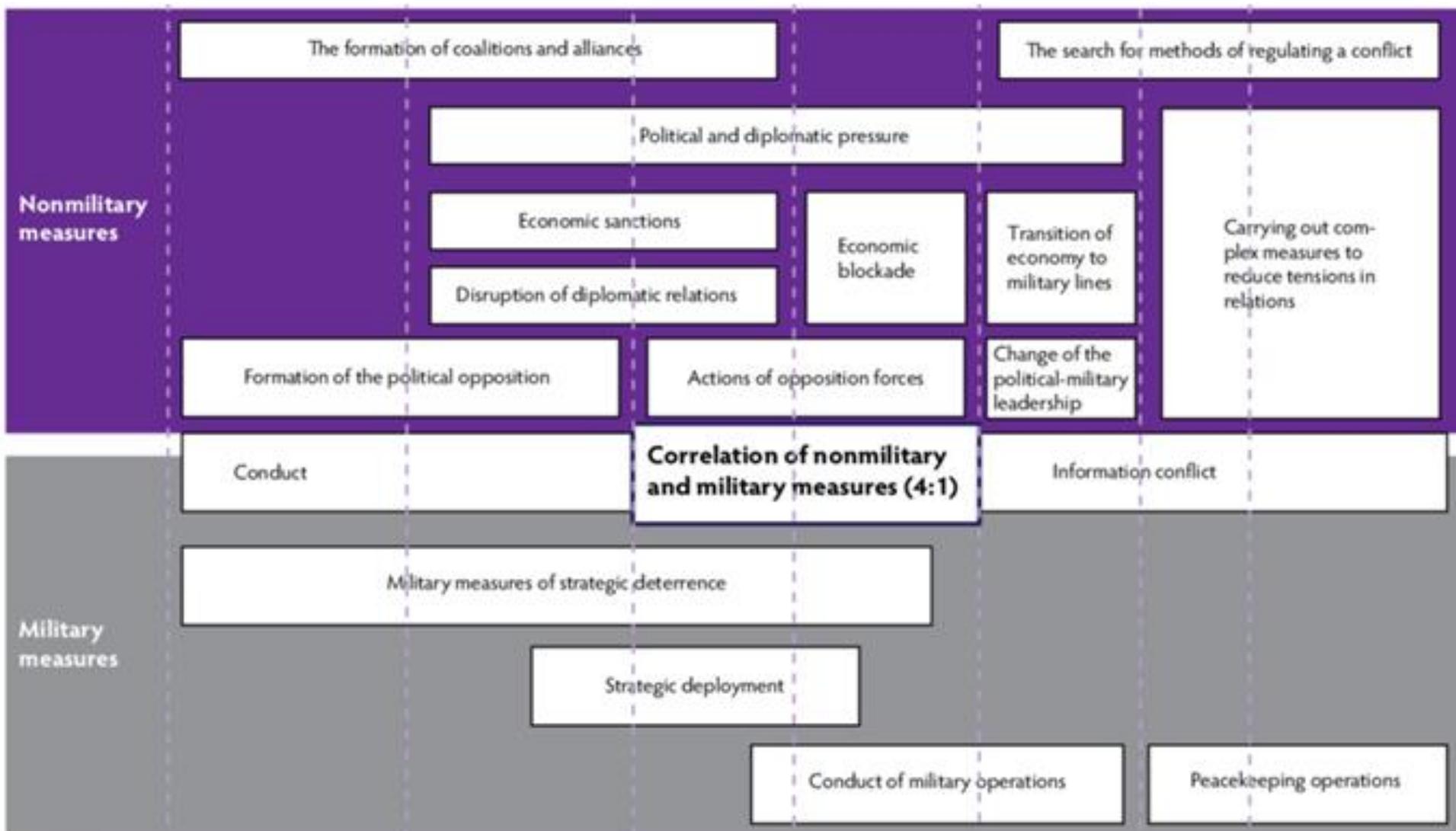

Gerasimova doktrína (2013)

- Generál Valery Gerasimov
- Cíl: vytvořit operační koncept pro konfrontaci se západem
 - „Whole-of-government warfare“
 - Spojení „Hard power“ a „Soft power“ v řadě domén
 - Trvalý konflikt oscilující a překračující stav míru a války

Fáze konfliktu

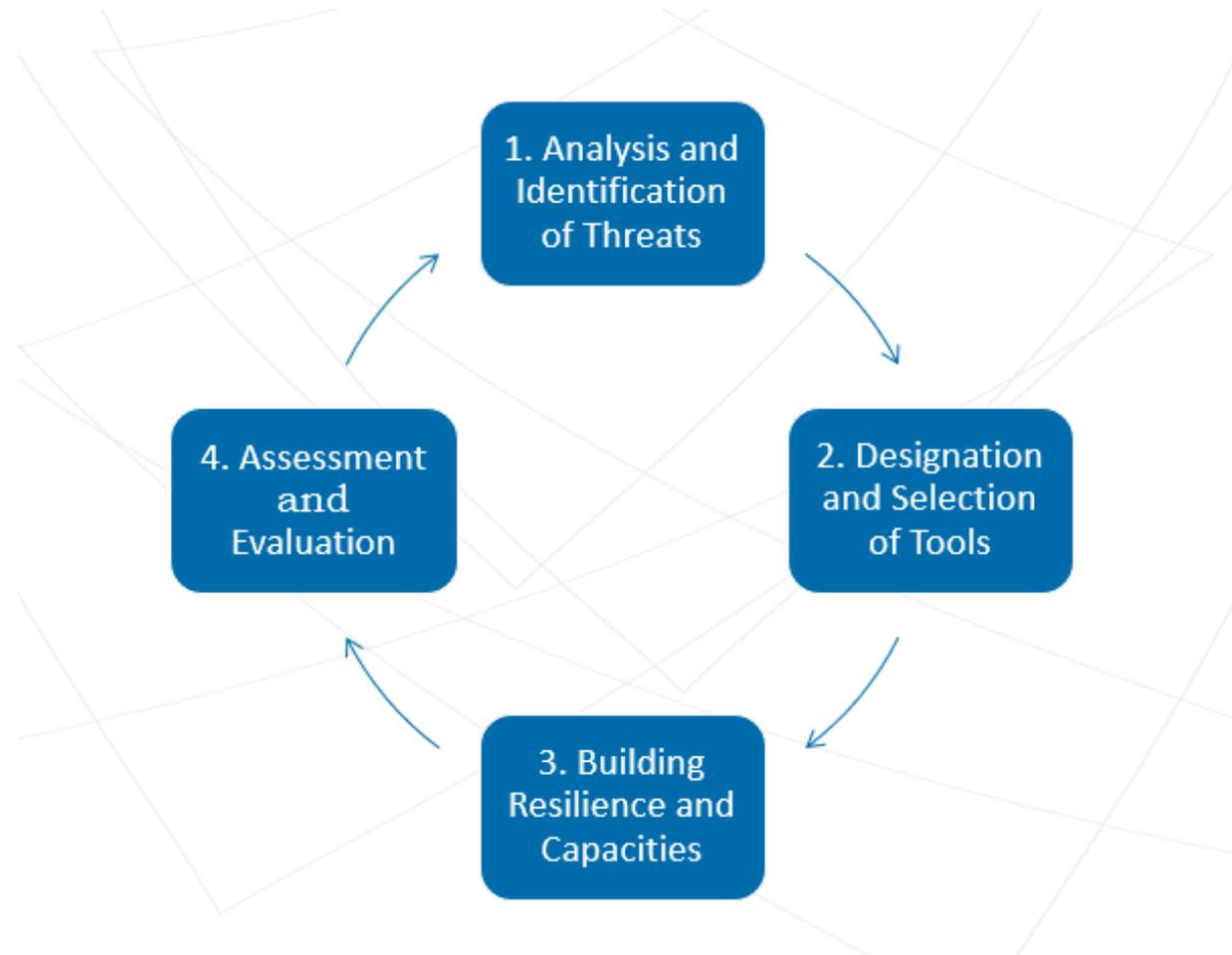

Ideová a ideologická východiska

- Ivan Alexandrovič Iljin (1883-1954)
- Zastánce třetí cesty mezi totalitarismem a demokracií (byť s ranným obdivem k fašismu a Hitlerovi) a totalitárním myšlením
- Zastánce „biologického“ spojení Ukrajiny a Ruska, „čistého a nevinného Ruska“, tisíciletého utrpení a očištného boje (meč jako modlitba)
- Velký vliv na Vladimíra Putina a Alexandra Dugiňu, rehabilitace a propagace Iljinových myšlenek skrze propagandistu Vladislava Surkova

Prevence hybridních hrozeb

Případ: Electoral interference/intervention

Main activities coded as interventions	Examples of excluded activities
Provision of campaign funds to the favoured side either directly or indirectly	Invitation of preferred candidate to international conferences, international organizations, a visit to another country (unless includes concrete concessions/promises as well)
Political and specific threats or promises by an official representative of intervening country	Photo-ops/meetings of candidate with world leaders/official representatives of the intervener with no concrete results otherwise
Training locals (of the preferred side only) in advanced campaigning and influence the vote techniques	Provision of foreign aid of various types in order to enable the holding of free elections and/or improve their quality (without subsequent attempts to affect the results)
Covert dissemination of scandalous exposes/disinformation on rival candidates	Generic/neutral statements of support of the proper conduct of the electoral process (with no endorsement of a particular candidate/side)
Design (for the preferred side only) of campaigning materials/sending campaigning experts to provide on-the-spot aid	Secret/open refusal of leader/officials of the intervener to publicly meet with a candidate or his/her representatives
Sudden new provision of foreign aid or a significant increase in existing aid and/or other forms of material assistance	Positive/negative things said about a candidate/party by the intervener before an election with no concrete threats/promises
Withdraw or part of whole of aid, preferred trading conditions, loan guarantees, etc.	Leak to the press of reports of disagreements between the intervener and the target, etc. "Regular" election monitoring.

Případ: Polsko-Běloruská krize

Jak rozpoznat dezinformace a propagandu?

- Model „FIRST“
 - Falešný obsah
 - Skryté zdroje, nedohledatelné zdroje, vymyšlené zdroje, falešní „odborníci“, padělané dokumenty
 - Identita
 - Autor neznámý, nebo záměrně využita jiná identita
 - Falešné účty na sociálních sítích a trollové
 - Rétorika
 - Emotivní, přesně cílená, využití psychologických metod
 - Symbolika
 - Upravené fotky, videa, využití silných událostí
 - Technologie
 - Využití sociálních sítí a alternativních komunikačních kanálů, botů a software

ALE: Nutné sledovat dlouhodobý narativ a snažit se zařadit informaci do faktického kontextu!

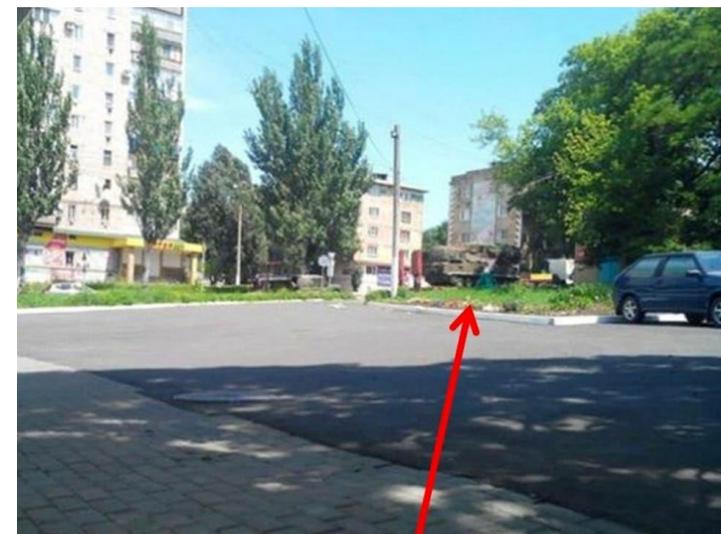
Případová studie: Reptiliáni

OSINT

- Média, noviny, časopisy, rádio, televize
- Internet, online publikace, blogy, diskusní skupiny a sociální sítě (FB, Twitter, Instagram)
- Veřejná vládní data, reporty, rozpočty, databáze, projevy
- Akademické publikace, články, knížky, sborníky, blogy, sympozia
- Komerční data, komerční obrázky, soukromé služby, databáze, programy
- Šedá literatura, technické zprávy, patenty, pracovní dokumenty,
- Specializované programy: Whois, Nslookup, Maltego, Shodan

Příklad: Sestřelení letu Malaysia Airlines HM 17

Příklad: Útok na nádraží v Kramatorsku (2022)

Click bite...

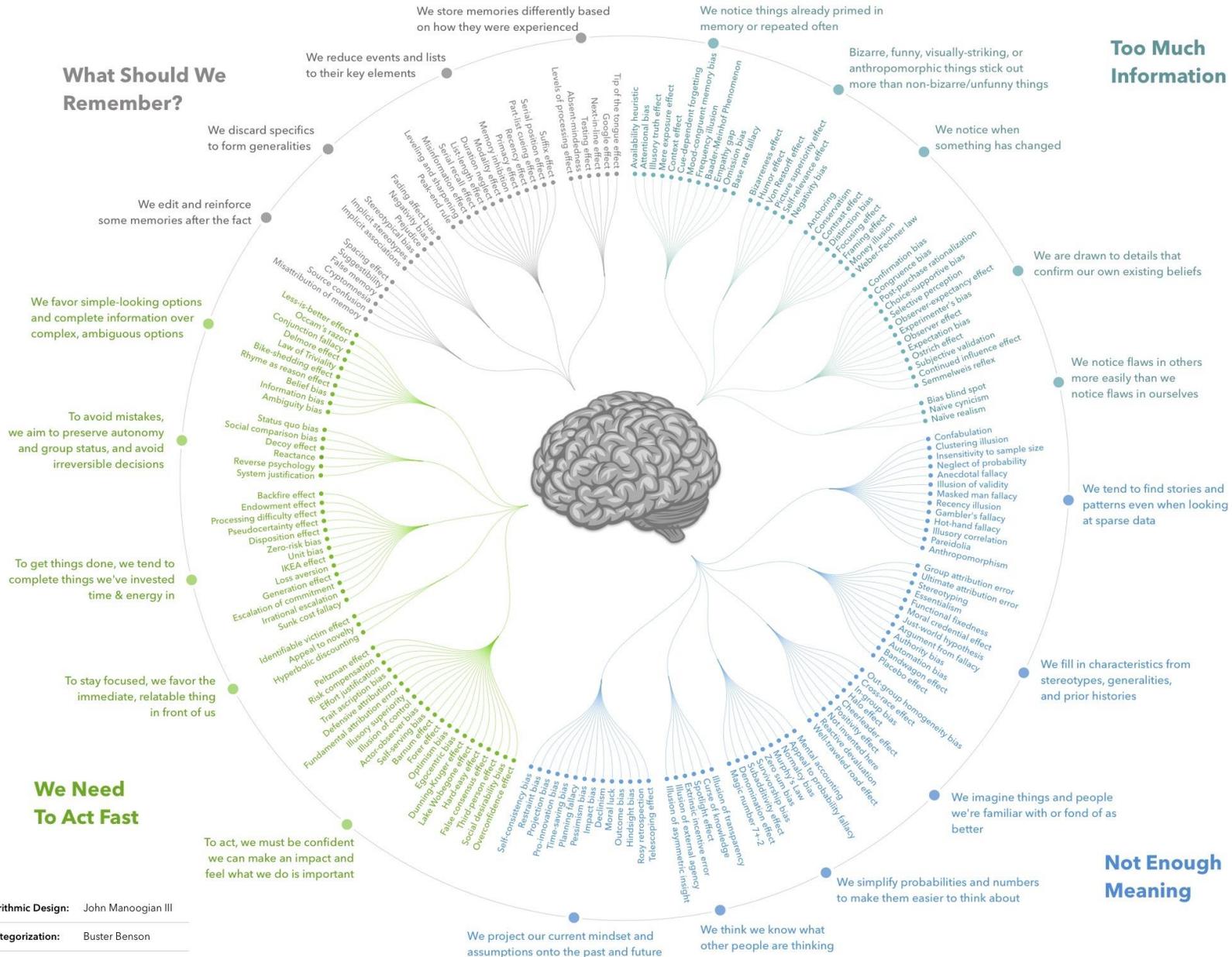
Man Tries to Hug a Wild Lion, You Won't Believe What Happens Next!

EARTH PORN — 1620 COMMENTS

- Neuvěříte, co se stalo, když
- Nejdřív ji nebrali vážně. Ale to, co udělala potom, vás šokuje / vám vyrazí dech.
- Trápí vás ... ? / Nesnášíte ... ? / Nebaví vás ... ? S těmito X triky / produkty to zvládnete.
- Nejsnáze se zbavíte ... , když budete
- Tuhle věc byste měli / by měl každý dělat pro / abyste vyřešili
- Dietologové ho nenávidí. Tento muž zatočil s nadváhou tak, že
- Šok pro celou ČR. Podívejte se co...

COGNITIVE BIAS CODEX

Visual & Algorithmic Design: John Manoogian III
 Concept & Categorization: Buster Benson
 List of 188 Cognitive Biases: Wikipedia

Kognitivní předpojetí

- Kotvení – spoléhání na první informaci, i když přijdou informace druhé (viz auto za 4 tisíce Euro...)
- Heuristická dostupnost – lidé přeceňují význam svých vlastních informací (vnímání hrozby terorismu vs. statistická pravděpodobnost)
- Bandwagon effect – lidé mají tendenci věřit věcem, kterým věří více lidí (Je pohodlnější být součástí většiny)
- Choice supportive bias – lidé mají tendenci stát za svou volbou, i když je špatná (např. nákup a snaha hledat pozitiva)
- Confirmation bias – spíše věříme informacím, které zapadají do našeho vnímání světa a k informacím, které máme
- Ostric bias – lidé mají tendenci upřednostňovat pozitivní informace a vzpomínky a „neřešit“ negativní (např. následky kouření)
- Outcome bias – tendence hodnotit předchozí akce na základě výsledku (dobrý výsledek = i akce byly dobré)
- ... a dalších více než 200 předpojetí

Lze svobodu projevu omezit?

Z důvodu národní bezpečnosti, ochrany života a zdraví + specifika zákona

§ 405 TZ: „Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo nacistické, komunistické nebo jiné zločiny proti lidskosti nebo válečné zločiny nebo zločiny proti míru, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta“.

Nebo Ochrana osobnosti

[§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka](#)

Práce v týmech...

- Jak zkoumat dezinformace a propagandu?
- Cvičení: staň se dezinformátorem

